

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 5Csp/147/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7820203869
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Slavomír Podhorský
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2021:7820203869.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava, sudcom Mgr. Slavomírom Podhorským, v spore žalobcu: ARRIVA Nitra, a. s., so sídlom Štúrova 72, 949 44 Nitra, IČO: 36 545 082, proti žalovanému: G. Y., narodený XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, XXX XX H. o zaplatenie 72,50 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 72,50 eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 72,50 eur od 21.12.2019 do zaplatenia a to v mesačných splátkach po 25,- eur mesačne, pričom prvá splátka je splatná do 10.08.2021 a ďalšie vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca, pod následkom straty výhody splátok.

II. Žalobcovi p r i z n á v a voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca sa podanou žalobou dňa 05.10.2020 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 72,50 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 72,50 eur od 21.12.2019 do zaplatenia a náhrady trov konania. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný porušil prepravné podmienky žalobcu tým, že cestoval bez platného cestovného lístka a to dňa 31.10.2019 na linke č. 17 MAD v Nitre. Uvedená skutočnosť bola zistená pri kontrole cestovných lístkov, o čom žalobca priložil dôkaz - hlásenka č. 1001/19 zo dňa 31.10.2019, oznámenie o platení úhrady zo dňa 31.10.2019. Žalobca následne vyzval žalovaného na zaplatenie sumy 72,50 eur v zmysle ust. § 12 ods. 2 písm. b) a § 17 ods. 2 zák. č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave, ktorú žalovaný prevzal dňa 12.12.2019. Výzvu pod zn. 1001/19 /5/ 2019 zo dňa 09.12.2019 ako aj doručenkú o prevzatí zásielky priložil žalobca ako dôkaz. Konštatoval, že žalovaný túto sumu napriek výzve neuhradil, preto si žalobca uplatnil nárok na úhradu sumy 72,50 eur a to titulom základného cestovného 0,80 eur, titulom sankčnej úhrady 70,- eur a poštovného za zaslanie upomienky 1,70 eur. Zároveň si uplatnil nárok na úroky z omeškania vo výške 5 % ročne z dlžnej sumy za obdobie od 21.12.2019 až do zaplatenia.

2. Okresný súd Rožňava vydal dňa 08.12.2020 platobný rozkaz v súlade s ustanovením § 265 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

3. Dňa 22.12.2020 žalovaný doručil súdu odpor voči platobnému rozkazu, kde poukázal na svoju zlú finančnú situáciu a požiadal súd o možnosť uhradiť dlžnú sumu v splátkach. Uviedol, že býva u rodičov, je nezamestnaný a dlžnú sumu nemá z čoho zaplatiť. V prípade, ak by sa zamestnal, uhradí celú čiastku.

4. Vzhľadom na podanie odporu žalovaným v zákonnej lehote súd uznesením č. k. 5Csp/147/2020-25 zo dňa 04.02.2021 zrušil platobný rozkaz.

5. Žalobca vo svojom vyjadrení k odporu žalovaného zo dňa 09.04.2021 uviedol, že nesúhlasí s navrhovaným splátkovým kalendárom. Zotrvával na podanom návrhu v plnom rozsahu.

6. Podľa ustanovenia § 297 písm. b) CSP, pojednávanie nie je potrebné nariaďovať, ak ide iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur.

7. Podľa ustanovenia § 219 ods. 3 CSP, vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia pojednávania, oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke príslušného súdu v lehote najmenej päť dní pred jeho vyhlásením. Ak o to strana požiada, súd jej oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku aj elektronickými prostriedkami.

8. Súd v predmetnej veci rozhodol bez nariadenia pojednávania, na základe listinných dôkazov predložených žalobcom v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP, nakoľko ide o otázku jednoduchého právneho posúdenia, skutkové tvrdenia strán nie sú sporné a hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,- eur.

9. Súd v zmysle citovaného ustanovenia § 219 ods. 3 CSP, oznámil miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu a na webovej stránke tunajšieho súdu viac ako päť dní pred jeho vyhlásením.

10. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi založenými v spise a zistil nasledovný skutkový stav:

11. Z hlásenky č. 1001/19 a oznámení o platení úhrady zo dňa 31.10.2019 vyplýva, že v uvedený deň bola o 5:23 hod. vykonaná kontrola v prevádzkovej oblasti MHD Nitra na mieste Štúrova, na linke č. 17, spoj č. 9, EVČ vozidla NR541EZ. Pri kontrole sa žalovaný nepreukázal platným cestovným lístkom. Výška cestovného predstavovala sumu 0,80 eur, sankcia za cestovanie bez platného cestovného lístka bola odstupňovaná podľa času úhrady v sume od 20,- eur (v prípade zaplataenia do 3 pracovných dní) do 60,- eur (v prípade zaplataenia po 30 dňoch). Hlásenie obsahovalo aj osobné údaje žalovaného.

12. Z predžalobnej výzvy na úhradu dlžnej sumy (upomienka) zo dňa 09.12.2019 vyplýva, že žalobca vyzval žalovaného na úhradu dlžného cestovného vo výške 0,80 eur, sankcie vo výške 70,- eur a ostatných nákladov (poštovného) vo výške 1,70 eur, v lehote najneskôr do 8 dní od doručenia výzvy.

13. Podľa ust. § 760 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka v znení neskorších predpisov (ďalej len „OZ“), zmluvou o preprave osôb vzniká cestujúcemu, ktorý za určené cestovné použije dopravný prostriedok, právo, aby ho dopravca prepravil do miesta určenia riadne a včas.

14. Podľa § 14 ods. 1, písm. d) zákona č. 56/2012 Z. z. o cestnej doprave (ďalej len „zákon o cestnej doprave“), cestujúci je povinný zaplatiť cestovné a na výzvu vodiča, iného člena osádky autobusu alebo revízora preukázať sa platným cestovným lístkom.

15. Podľa § 14 ods. 2 zákona o cestnej doprave, ak sa pri kontrole cestovných lístkov v autobuse alebo bezprostredne po vystúpení z neho na zastávke cestujúci nepreukáže vodičovi, inému členovi osádky autobusu alebo revízorovi na jeho výzvu platným cestovným lístkom, je povinný na mieste zaplatiť cestovné a sankčnú úhradu podľa tarify; inak je povinný poskytnúť identifikačné údaje na vymáhanie cestovného a sankčnej úhrady v rozsahu meno a priezvisko, dátum narodenia, adresa trvalého pobytu, číslo občianskeho preukazu alebo iného dokladu totožnosti. Ak ide o maloletého, zisťujú sa identifikačné údaje aj o jeho zákonom zástupcovi.

16. Podľa § 17 ods. 2 zákona o cestnej doprave, sankčnú úhradu pri nepreukázaní sa platným cestovným lístkom určí dopravca najviac do stonásobku základného cestovného bez príplatkov.

17. V zmysle § 8 ods. 5 zákona č. 514/2009 Z. z. o doprave na dráhach (ďalej len „zákon o doprave na dráhach“), cestujúci, ktorý sa v dráhovom vozidle alebo bezprostredne po vystúpení z dráhového vozidla nepreukáže platným prepravným dokladom osobe oprávnenej kontrolovať prepravné doklady, je povinný na mieste zaplatiť prirážku k základnému cestovnému (ďalej len "prirážka") a cestovné od nástupnej

stanice alebo zastávky do cieľovej stanice alebo zastávky podľa tarify cestovného, alebo preukázať sa dokladom totožnosti na zaznamenanie údajov potrebných na vymáhanie prirážky a cestovného. Ak cestujúci neuhradí na mieste cestovné a prirážku, bude vylúčený z prepravy na najbližšej stanici alebo zastávke. Tým nezaniká nárok dopravcu na zaplatenie prirážky a cestovného do stanice alebo zastávky, na ktorej bol vylúčený z prepravy.

18. V zmysle § 8 ods. 6 zákona o doprave na dráhach, prirážka je v železničnej doprave najviac stonásobok základného cestovného v prvom tarifnom pásme bez príplatkov a zliav; v mestskej doprave je to najviac stonásobok základného cestovného.

19. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že žaloba žalobcu je v celom rozsahu dôvodná a preto jej vyhovel. Žalovaný dôvod ani výšku nároku nespochybňoval. Nároky žalobcu vyplývajú z ustanovení zákona o cestnej doprave a zákona o doprave na dráhach, pretože žalobca poskytol žalovanému službu a prepravoval ho do miesta určenia. Žalovaný mu za túto službu riadne nezaplatil a cestoval bez platného cestovného lístka. Z uvedeného dôvodu vznikla žalovanému v zmysle citovaných zákonných ustanovení povinnosť zaplatiť žalobcovi sankčnú úhradu 70,- eur, ako aj cenu cestovného lístka. Súd mal za to, že žaloba žalobcu je dôvodná a preto rozhodol tak, že zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 72,50 eur, vrátane nákladov spojených s uplatnením pohľadávky vo výške 1,70 eur.

20. V zmysle § 517 ods. 2 OZ, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

21. V zmysle § 3 nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonáva ustanovenie § 517 ods. 2 OZ, výška úrokov z omeškania je o 5 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

22. Žalovaný sa s plnením svojho peňažného záväzku dostal do omeškania, preto má žalobca nárok aj na zaplatenie úroku z omeškania. Podľa citovaných ustanovení vznikol žalobcovi nárok na úrok z omeškania o 5 percentuálnych bodov vyšší, ako je základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky. Výška základnej úrokovej sadzby ECB k prvému dňu omeškania činila 0,00 %. Súd preto priznal žalobcovi úrok z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 72,50 eur od 21.12.2019 (odo dňa nasledujúceho po márnom uplynutí lehoty poskytnutej žalovanému na zaplatenie v predžalobnej výzve) do zaplatenia.

23. Súd konštatuje, že v zmysle § 232 ods. 2 a 3 CSP, lehota na plnenie (tzv. paričná lehota) je v zásade trojdňová a plynie odo dňa právoplatnosti rozsudku. Zákon však umožňuje súdu, aby v odôvodnených prípadoch určil aj dlhšiu paričnú lehotu, t. j. viac ako tri dni. Hľadiskami, ktoré musí súd vziať do úvahy pri určovaní dlhšej paričnej lehoty sú predovšetkým výška priznaného plnenia žalobcovi, platobná schopnosť žalovaného, prejavovaná snaha o plnenie záväzku, možnosť žalobcu domáhať sa plnenia jednotlivých splátok v prípade ich nedodržania a skutočnosť, či by prípadné zdržanie v plnení súdom ustanovenej povinnosti nedodržaním jednotlivých splátok nebolo v riešenom prípade vzhľadom na osobné pomery žalovaného príliš ťaživé (R 117/1967).

24. Vzhľadom na žiadosť žalovaného o povolenie splácať svoj záväzok v splátkach, súd zohľadnil sociálne pomery žalovaného (nezamestnaný, bez príjmu) a s prihliadnutím na výšku istiny s príslušenstvom, ku ktorej zaplateniu zaviazal súd žalovaného, mal za to, že je dôvodné povoliť žalovanému splácanie dlhu v splátkach po 25,- eur mesačne, pričom prvá splátka je splatná do 10.08.2021 a ďalšie vždy do 10. dňa toho ktorého mesiaca pod následkom straty výhody splátok. Berúc do úvahy nesúhlas žalobcu s takouto formou splácania má súd za to, že uvedená výška splátky na jednej strane odráža schopnosti a možnosti žalovaného splácať svoj záväzok a na druhej strane bude dlh zo strany žalovaného uhradený žalobcovi v primeranom čase od právoplatnosti rozhodnutia, pričom na ochranu žalobcu slúži strata výhody splátok v prípade omeškania sa žalovaného s plnením čo i len jednej splátky.

25. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

26. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

27. Súd o nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 262 CSP tak, že plne úspešnému žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. O výške trov konania sa rozhodne samostatným uznesením po právoplatnosti tohto rozhodnutia, ktoré vydá súdny úradník (§ 262 ods. 2 CSP).

28. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov konania sa súd zaoberal aj tým, či v danom prípade neexistujú dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 257 CSP pre nepriznanie náhrady trov konania úspešnému žalobcovi. Pri posudzovaní dôvodov hodných osobitného zreteľa súd prihliada na majetkové, sociálne, osobné, zárobkové a iné pomery všetkých strán sporu. Súd v predmetnej veci nemal za preukázanú existenciu dôvodov hodných osobitného zreteľa ani výnimočnosť okolností u žalovaného a preto nevidel priestor pre aplikáciu ust. § 257 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Rožňava v dvoch písomných vyhotoveniach (§ 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha (§ 363 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 365 ods. 3 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu (t. j. zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti).